

RETNINGSLINJER OM SPEIDERDRAKT (Jfr. NSF's lover § 4)

1. PRINSIPPER OM SPEIDERDRAKT

1.1 Hensikten med speiderdrakten er:

Identitet – speidere skal føle at de er del av en verdensomspennende barne- og ungdomsbevegelse / fellesskap

Synlighet – speidere skal synes utad og innad

Likhet – speidere skal behandles likt med tanke på økonomi og ressurser, men ikke som like individer intellektuelt og utviklingsmessig sett

1.2. Speiderdrakten skal være et enkelt og praktisk tur- og møteantrekk.

1.3. Speiderdrakt bør brukes når en eller flere enheter opptrer offentlig.

1.4. Bare medlemmer av Norges speiderforbund kan bære NSF's godkjente speiderdrakt.

2 SPEIDERDRAKTEN

2.1. Speiderdrakten består av:

- speiderskjerf med skjerfknute
- grå speiderskjorte med distinksjoner

Speiderskjorten selges gjennom forbundets offisielle salgskanaler.

2.2. Foretrukket underdel:

Det anbefales at underdelen er marineblå; skjørt, bukser eller shorts.

2.3. Tilleggseffekter:

Med speiderdrakten kan det brukes tilleggseffekter, for eksempel speiderbelte, speiderhatt og lignende.

Benyttes ytterplagg over speiderskjorten, skal disse fortrinnsvis ha forbundsmerke eller annet speidermerke. De bør også fortrinnsvis være marineblå.

2.4. Tilleggseffekt for sjøspeidere:

Sjøspeidere kan bruke «Devolden» som jakke. Forbundsmerket festes til venstre lomme. Merket for sjøspeiderne kan plasseres over venstre lomme, 1,5 cm over lommeklaffen. Sikkerhetsmerke, høyeste innen dekks- og maskinlinjen, bæres på høyre overarm, 12 cm fra skuldersømmen.

2.5 Representasjonsantrekk:

- Kvinnelige ledere kan bruke marineblå blazer eller annen marineblå jakke med verdensmerket, marineblått skjørt, hvit eller lys blå skjorte, skjerf med WAGGS eller forbundsmerke, evt. forbundsskjerf

- Mannlige ledere kan bruke marineblå blazer eller annen marineblå jakke med verdensmerket, hvit eller lys blå skjorte, grå bukser, slips med WOSM eller forbundsmerke, evt. Forbundsskjerf.

3. DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER

3.1. **Forbundsmerket - Norges speiderforbund**

Utseende: Firkantet, vevet med grønn bunn og forbundets navn på.
Plassering: Venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

3.2. **Enhetsmerke**

Utseende: Brunt med symbol for beverspeidere.
Gult med symbol for småspeidere.
Grønt med symbol for Stifinnere og Vandrere (troppen).
Burgunder med symbol for rovere.
Plassering: På speiderskjerfet med det innbroderte kompasset i bunnen.

Leder i enheter bærer samme farge på enhetsmerket som øvrige medlemmer innen sin enhet. Ledere som ikke er knyttet til noen enhet, bærer ikke enhetsmerke.

Ved overgang til ny enhet kan markering for tidligere enhet på speiderskjerfet beholdes. Det nye merket syes over det tidligere, slik at det dannes 1 cm bred kant hvor tidligere grenfarge(r) synes.

4. DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER UNNTATT BEVER:

4.1 **Verdensmerket for jenter (WAGGGS)**

Utseende: Rundt, brodert.
Plassering: Venstre overarm på skjorten, 4 cm under skuldarsøm.

4.2 **Verdensmerket for gutter (WOSM)**

Utseende: Rundt, brodert.
Plassering: Venstre overarm på skjorten, 4 cm under skuldarsøm.

4.3 **Gruppebånd**

Utseende: Blå skrift på hvit bunn.
Plassering: Over høyre lomme på skjorten, rett over lommeklaffsømmen.
Tilsvarende på "Devolden" for sjøspeidere.

4.4 **Kretsmerke**

De kretser som ønsker det, kan bruke kretsens merke.
(Maks. størrelse 7 x 6 cm.) Merket plasseres over høyre lommeklaff på speiderskjorten.

4.5 **Korpsmerke**

Utseende: Firkantet, vevet.
Plassering: Høyre skjortelomme, midt på lommefolden.

4.6 **Norges-merke**

Syes over gruppebåndet. Bæres i forbindelse med utenlandsreiser eller av medlemmer som regelmessig er på reise i utlandet.

4.7 **Deltagermerke**

Det kan brukes spesielle deltakermerker for bl.a. kretsleir, landsleir, JOTA, osv. Merket kan brukes inntil ett år.

Plassering: Venstre arm, 4 cm under verdensmerket.

4.8 **Merke for sjøspeidere**

Utseende: Rundt stoffmerke, mørk blå bunn med anker.

Plassering: Over venstre lomme, 1,5 cm over lommeklaffen og til høyre for patruljemerket.

5. **DISTINKSJONER FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE**

Bevere er forbundets yngste arbeidsenhet og består av medlemmer i 1. - 2. klasse. Småspeidere består av medlemmer i 3. - 4. klasse. Merkene for bevere har brun bunnfarge. Merkene for småspeidere har gul bunnfarge.

5.1. **Patruljemerker**

Utseende: Avrundede trekanter i flere farger.

Plassering: Med spissen ned, 1,5 cm over venstre skjortelomme i forlengelse med lommens ytterkant.

5.2 **Utfordringen**

Utfordringen kan maksimalt taes fire ganger som Bever og fire ganger som Småspeider. Merket/pinnen kan festes på leirbålskappen når man bytter aldersgruppe.

Utseende: Rund metallpins med brun bunnfarge for bevere og gul bunnfarge for småspeidere. I midten av pin'en er det avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

5.3 **Jeg er beredt - merket**

Tøymerket finnes i to versjoner, ”jeg er beredt” (bokmål) og ”eg er budd” (nynorsk). Merket bæres til man har gjennomført ”jeg er beredt” merket i neste aldersgruppe.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten ”Jeg er beredt”/”Eg er budd” innbrodert. Brun bunnfarge for bevere og gul bunnfarge for småspeidere.

Plassering: 1 cm under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

5.4 **Programmerkene**

Utseende: Stående firkantet merke med brun bunnfarge og hvit kontur for bevere og gul bunnfarge og sort kontur for småspeidere.

Det er 5 programmermerker:

Friluftsliv:	symbol – slitt turstøvel
Samfunnsengasjement:	symbol – jordkloden i en hånd
Vennskap:	symbol – leirbålet
Kreativitet:	symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn

Livskvalitet: symbol – treet med røttene

Plassering: På høyre overarm, 4 cm under skuldersonnen. Merkene syes på slik at de former en omvendt ”V” (Λ).

5.5 **Fordypningsmerkene (for småspeidere)**

Utseende: Runde, ca. 3 cm i diameter, med farget kant og symbol. «6-merkers»-merke i tilsvarende utførelse.

Plassering: Inntil seks merker og «6 merkers» merke på høyre overarm, parvis, 10 cm under skuldersonnen, 1 cm mellom merkene.

6. **DISTINKSJONER FOR TROPPE**

Troppe består av Stifinnere (5. – 7. klasse) og Vandrere (8. – 10. klasse) Stifinnermerkene har blå bunnfarge og Vandrermrkene har grønn bunnfarge. Symbolikken på merkene er de samme for begge aldersgruppene.

6.1 **Patroljemerker**

Kan være ferdig brodert, eller merker som speideren dekorerer selv.

Utseende: Trekantet med grønn bunnfarge.

Plassering: Med spissen ned, 1,5 cm over venstre skjortelomme i forlengelse med lommens ytterkant.

6.2 **Utfordringen**

Utfordringen kan maksimalt taes seks ganger som Stifinner og seks ganger som Vandrere. Merket/pinnen kan festes på leirbålskappen når man bytter aldersgruppe.

Utseende: Rund metallpins med blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for Vandrere. I midten av pin'en er det et avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

6.3 **Jeg er beredt - merket**

Tøymerket finnes i to versjoner, ”jeg er beredt” (bokmål) og ”eg er budd” (nynorsk). Merket bæres til man har gjennomført ”jeg er beredt” merket i neste aldersgruppe.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten ”Jeg er beredt”/”Eg er budd” innbrodert.

Plassering: 1 cm under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

6.4 **Programmerkene**

Utseende: Stående firkantet merke med blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for Vandrere og hvit kontur.

Det er 5 programmerker:

Friluftsliv: symbol – slitt turstøvel

Samfunnsengasjement: symbol – jordkloden i en hånd

Vennskap: symbol – leirbålet

Kreativitet: symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn

Livskvalitet: symbol – treet med røttene

Plassering: På høyre overarm, 4 cm under skuldersonnen. Merkene syes på slik at de former en omvendt "V" (Λ). Speidersjefens topputmerkelse plasseres i midten av denne formasjonen.

6.5 Speidersjefens topputmerkelse

Den høyeste utmerkelsen for speidere i Norges speiderforbund.

Utseende: Stående firkant som programmerkene, men dobbel størrelse. Merket har blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for vandrere. Stifinnermerket har skissen av fjelltoppen Slogen innbrodert. Vandrermaket har skissen av fjelltoppen Stetind innbrodert. Merket er ikke til salg, men overrekkes sammen med diplom, underskrevet av Speidersjefen

Plassering: Plasseres på høyre overarm inne i formasjonen til programmerkene.

6.6 Fordypningsmerker

Fordypningsmerker (patrolje) er runde, lyseblå med grønn kant.

Fordypningsmerker (individuelle/speider) er runde, lyseblå med mørkeblå kant. Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.

Plassering: På høyre overarm, parvis, 12 cm under skuldersonnen, ca. 1 cm mellom merkene.

Fordypningsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten (du kan ha dem på leirbålskappen).

Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

- Førstehjelp
- Tolk
- Verdens naturvernmerke
- U-landsmerke
- Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen.

6.7 Merkesnorer

For markering av gjennomførte fordypningsmerker benyttes følgende merkesnorer:

- 6 merker: Gul og hvit snor.
- 12 merker: Rød og hvit snor.
- 18 merker: Grønn og hvit snor.
- 24 merker: Blå og hvit snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

Fordypningsmerkene er et tilbud til de speiderne som ønsker flere utfordringer. Det er derfor ingen krav til hvor mange merker som skal gjennomføres i patroljen og individuelt for å oppnå den enkelte merkesnor.

6.8 **Patroljeførerstriper / assistentstriper**

Utseende: Grå bunn med blå innvevde striper på venstre lomme.
Plassering: Patroljeførerstripene parallelt med lommefolden, midt på feltene, assistentstripene på høyre side av lommefolden.
Stripene plasseres slik at spissen på hakene står nedover.

6.9 **Peffkursmerke**

Utseende: Et rektangulært merke med grønn bunnfarge, mørkeblå kant og innved tekst med henholdsvis Peffkurs I og Peffkurs II. Merket er like bredt som patroljeførerstripene og halvparten så langt.
Plassering: Syes utenpå nedre del av patroljeførerstripene. Merket for Peffkurs I syes utenpå høyre stripe og Peffkurs II utenpå venstre stripe.

7. **DISTINKSJONER FOR ROVERE**

7.1 **Roverklaffer**

Utseende: Grønn bunnfarge med forbundets merke.
Plassering: På skulderklaffene på skjorten.
Burgunder roverklaffer (burgunder bunnfarge med forbundets merke) kan bæres av rovere som har oppnådd minimum 1001 poeng i roverprogrammet.

7.2 **Utfordringen**

Utfordringen kan maksimalt taes seks ganger som Rover.
Utseende: Rund metallpins med burgunder bunnfarge. I midten av pin'en er det avbildet et kompass.
Plassering: Rett over venstre brystlomme.

7.3 **Jeg er beredt - merket**

Tøymerket finnes i to versjoner "jeg er beredt" (bokmål) og "eg er budd" (nynorsk). Rovere bærer "Jeg er beredt" merket eller lederstripene hvis man har verv som leder.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd" innbrodert.
Plassering: 1 cm under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

7.4 **Programmerkene**

Utseende: Stående firkantet merke med burgunder bunnfarge og hvit kontur.

Det er 5 programmerker:

Friluftsliv:	symbol – slitt turstøvel
Samfunnsengasjement:	symbol – jordkloden i en hånd
Vennskap:	symbol – leirbålet
Kreativitet:	symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn
Livskvalitet:	symbol – treet med røttene

Plassering: På høyre overarm, 4 cm under skuldersonnen. Merkene syes på slik at de former en omvendt "V" (Λ). Speidersjefens topputmerkelse plasseres i midten av denne formasjonen.

7.5 **Speidersjefens topputmerkelse**

Den høyeste utmerkelsen for rovere i Norges speiderforbund.

Utseende: Stående firkant som programmerkene, men dobbel størrelse. Merket har burgunder bunnfarge for Rovere. Merket har skissen av fjelltoppen Store Skagastølstind innbrodert. Merket er ikke til salgs, men overrekkes sammen med diplom, underskrevet av Speidersjefen.

Plassering: Plasseres på høyre overarm inne i formasjonen til programmerkene.

7.6 **Fordypningsmerker**

Fordypningsmerker er runde, ca. 3 cm i diameter, med burgunder kant. Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.

Plassering: På høyre overarm, parvis, 12 cm under skuldersonnen, ca. 1 cm mellom merkene.

Fordypningsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten (du kan ha dem på leirbålskappen).

Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

- Førstehjelp
- Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekks- og maskinlinjen.

Merkene settes på høyre overarm, parvis, 12 cm under skuldersonnen og ca. 1 cm mellom merkene.

Høyeste sertifikat for sjøspeidere innen dekks- og maskinlinjen.

Bæres på høyre overarm 12 cm under skuldersonnen.

7.7 **Merkesnorer**

For å markere gjennomførte fordypningsmerker benyttes følgende merkesnorer:

- 6 merker: burgunder og svart snor.
- 12 merker: sølvfarget og svart snor.
- 18 merker: gullfarget og svart snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

8. **DISTINKSJONER FOR LEDERE**

8.1 **Leder**

Under forbundsmerket med 1 cm. avstand bærer alle ledere og tillitsvalgte et vannrett bånd tvers over midtfolden av lommen med følgende farge:

- 1. Assistent i enhet: Rødt med grenmarkering på skjerfet
- 2. Leder i enhet: Grønt med grenmarkering på skjerfet
- 3. Gruppestyret: Hvit

4.	Gruppeleder:	Hvit med grønn
5.	Krets-/korpssstyre ombud krets/korps:	Fiolett
6.	Krets-/korpssleder:	Fiolett med gult
7.	Faste komiteer, sentrale NSF, Forbundskontoret:	Gul
8.	Speiderstyret:	Gul med grønn
9.	Speidersjef:	Gul, grønn, rød

Ledere for sjøspeidere kan på «Devolden» bruke et 5 mm bredt gult bånd rundt hver av skulderklaffene.

Høyeste sertifikat for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen. Bæres på høyre overarm 12 cm under skuldersonn.

8.2 Grunntreningen

Tre forskjellige merker som kan bæres av ledere som har gjennomført Sikkerhetskurset, Programkurset og Lederkurset.

Utseende: Avlangt tøymerke med navnet på kurset innbrodert og farget kant.

Plassering: På høyre overarm, 4 cm under skuldersonn. Har man gjennomført kursene, kan merkene alltid sitte på. Merkene syes på i riktig kursrekkefølge med Sikkerhetskurset øverst og Lederkurset nederst.

8.3 Bronseknappen

Bronseknappen kan bæres av de ledere som har gjennomført hele grunntreningen i Norges speiderforbund (dvs. til og med Lederkurset).

Utseende: Bronseknapp med forbundsmerket.

Plassering: Erstatte skjorteknappen på høyre lomme.

8.4 10 års tjenestetegn for ledere

Utseende: Rundt metallmerke med nål.

Plassering: Over venstre lomme.

8.5 Forbundets hederstegn

Utseende: Ordensbånd med en applikert båtsmannsknop i grønt på blå bunn, samt tilhørende nål med forbundets merke, kløverliljen, 2,5 cm i tverrmål, utstanset i fargene grønn og blå, emaljert med "gull" markeringer.

Plassering: Ordensbåndet bæres over venstre brystlomme. Nålen bæres over høyre brystlomme

8.6 Sølvulven:

Utseende: En springende ulv av sølv og et tilhørende ordensbånd med et applikert liggende 8-tall som er plassert på et rektangulært bånd.

Plassering: Sølvulven bæres om halsen i et riflet silkebånd som er sammensatt av fargene grønt og blått. Ordensbåndet bæres over venstre brystlomme.

9. TREKLØVER GILWELL

9.1. **Trekløver-knappen:**

Utseende: Sølvknapp med kløvermerket.

Plassering: Erstatte skjorteknappen (eller bronseknappen) på høyre lomme.

9.2 De som har gjennomført Trekløver Gilwell Treningen kan bære:

- Gilwellskjerf med knute.
- Wood Badge med to Gilwellperler.
- Trekløverknappen.

9.3 Kursledere i Trekløver Gilwell treningen bærer:

- Gilwellskjerf med knute.
- Wood Badge med fire Gilwellperler.
- Trekløverknappen.

10. LEDERTRENERE

10.1. **Vandrerstaven:**

Oppnevnte ledertrenere med godkjent ledertrenerkurs bærer vandrestaven i sølv.

Plassering: Vandrerstaven syes på lederstripen med stavens håndtak mot midten av skjorten.

Punktene 1 og 2 vedtatt av Speiderstyret 11-12. mars 2005.

Punktene 3 - 10 vedtatt av Speiderstyrets Arbeidsutvalg
26. januar 2005